

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 27 sierpnia 2026 roku

Sprawa: Zapytanie nr 3781
Znak sprawy: PM9.054.5.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na zapytanie nr 3781 Pana Posła Jarosława Krajewskiego z dn. 06.08.2026 proszę przyjąć następujące wyjaśnienia.

Ad 1. Jedną z determinant słabszych od przewidywanych wpływów z podatku VAT w pierwszym półroczu 2026 r. był poziom spożycia prywatnego. Zakładany wzrost r/r spożycia prywatnego w ujęciu nominalnym na etapie tworzenia ustawy budżetowej na 2026 r. wynosił 7,2% na 2025 rok oraz 6,4% na 2026 rok. Ostatecznie wzrost ten w 2025 roku wyniósł 7,7%, zaś w 2026 roku według najnowszych prognoz zawartych w *Wieloletnich Założeniach Makroekonomicznych na lata 2026-2030* wzrost ten ma wynieść 6,3%, czyli o 0,1 p.p mniej niż zakładała ustawa budżetowa 2026. Różnice te są skutkiem dezinflacji. Zakładany poziom CPI w 2026 roku na etapie tworzenia pierwotnej ustawy budżetowej 2026 wynosił 3,0%, a według prognozy ujętej w *Wieloletnich Założeniach Makroekonomicznych na lata 2026-2030* ma on ukształtować się na poziomie 2,5%.

Dodatkowo wpływ na kształtowanie się dochodów z VAT w 2026 roku względem harmonogramu ma zrealizowana kwota dochodów w 2025 roku, który był podstawą do prognozy dochodów na 2026 rok. Przewidywany plan wykonania dochodów z VAT w 2025 roku na etapie tworzenia ustawy budżetowej na 2026 r. wynosił 325,0 mld zł, a finalnie zrealizował się on na poziomie 321,6 mld zł, czyli o 3,4 mld zł niższym niż zakładał plan wykonania.

Ponadto resort finansów informuje, iż wprowadzone od 1 lutego br. skrócenie podstawowego terminu zwrotu VAT z 60 dni do 40 dni może przyczynić się do przesunięcia dochodów VAT w czasie (zgodnie z OSR do ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 1598)). Należy zauważyć, że zwroty zadeklarowane w

pierwszym półroczu 2026 r. bez wprowadzenia wskazanej zmiany i tak zostałyby zrealizowane w 2026 r.

Szacunkowy efekt przesunięcia w 2026 r. dochodów w czasie z tego tytułu został oszacowany na około -2,7 mld zł. Przyjęto, że wskazany szacunek to wynik przesunięcia zwrotów, deklarowanych głównie w JPK_VAT-7 za październik 2026, ze skróconym terminem zwrotu 40 dni, którego realizacja przypadnie jeszcze przed końcem 2026 r.

Natomiast w odniesieniu do obniżenia stawki VAT z 23% do 8% na paliwa w okresie od 31 marca do 30 czerwca br. oraz od 17 sierpnia do 31 sierpnia br. ubytek dochodów budżetu państwa z tytułu podatku od towarów i usług został oszacowany na ok. -3,4 mld zł, w tym w okresie:

- od 31 marca do 30 kwietnia br. został oszacowany na około -930 mln zł;
Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 28 marca 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obniżonych stawek podatku od towarów i usług (Dz. U. poz. 417) znówelizowane następnie rozporządzeniem Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 29 marca 2026 r. w sprawie zmiany rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie obniżonych stawek podatku od towarów i usług (Dz. U. poz. 418) – przewidywało stosowanie stawki 8% na paliwa od 31 marca 2026 r. – do 30 kwietnia 2026 r.
- od 1 do 31 maja br. został oszacowany na około -1 025 mln zł (od 1 do 15 maja na około -496 mln zł oraz od 16 do 31 maja na około 529 mln zł)
Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 27 kwietnia 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obniżonych stawek podatku od towarów i usług (Dz. U. poz. 573) – przedłużało stosowanie stawki 8% na paliwa do 15 maja 2026 r.
Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 13 maja 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obniżonych stawek podatku od towarów i usług (Dz. U. poz. 642) – przedłużało stosowanie stawki 8% na paliwa do 31 maja 2026 r.
- od 1 do 30 czerwca br. został oszacowany na około -992 mln zł (od 1 do 15 czerwca na około -496 mln zł oraz od 16 do 30 czerwca na około -496 mln zł)
Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 27 maja 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obniżonych stawek podatku od towarów i usług (Dz. U. poz. 699) – przedłużało stosowanie stawki 8% na paliwa do 15 czerwca 2026 r.
Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 12 czerwca 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obniżonych stawek podatku od towarów i usług (Dz. U. poz. 771) – przedłużało stosowanie stawki 8% na paliwa do 30 czerwca 2026 r.
- od 17 do 31 sierpnia br. został oszacowany na około -495 mln zł
Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 13 sierpnia 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obniżonych stawek podatku od towarów i usług (Dz. U. poz. 1095).

Ad 2. Szacunkowa realizacja dochodów z VAT na pierwsze półrocze 2026 r. zakładała, iż wykonanie dochodów z VAT ukształtuje się na poziomie 163,8 mld zł, natomiast faktyczna zrealizowana kwota dochodów VAT w okresie styczeń –

czerwiec 2026 wyniosła 161,2 mld zł. Różnica między faktycznym wykonaniem, a planem z harmonogramu wyniosła zatem -2,6 mld zł.

Prognozowane dochody z tytułu podatku VAT znajdują się w Ustawie Budżetowej na 2026 rok dostępnej pod adresem:

<https://www.gov.pl/web/finanse/ustawa-2026>

Ponadto najnowsza prognoza wykonania dochodów z tytułu podatku VAT na koniec 2026 roku zostanie opublikowana w projekcie ustawy budżetowej na 2027 rok, którą Rząd jest zobowiązany przedstawić Sejmowi w terminie do 30 września poprzedzający rok budżetowy (art. 141 ustawy o finansach publicznych).

Ad 3. Organy Krajowej Administracji Skarbowej podejmują na bieżąco i w sposób ciągły działania kontrolne mające na celu zapewnienie przestrzegania przepisów podatkowych. W pierwszej kolejności działania te skierowane są na zwalczanie przestępczości podatkowej oraz likwidację szarej strefy w obrocie gospodarczym, które są najbardziej szkodliwe, zarówno z punktu widzenia interesów podatkowych Skarbu Państwa jak i zakłócania równej konkurencji. Ponadto podejmowane są działania zmierzające do ujawnienia i eliminacji niezgodnych z prawem praktyk podatkowych, a także zwykłych błędów czy pomyłek popełnianych przez podatników.

W zależności od charakteru nieprawidłowości są stosowane odpowiednie procedury, tj. czynności sprawdzające, kontrole podatkowe bądź kontrole celno-skarbowe. Założeniem organów KAS jest wszczynanie w pierwszej kolejności czynności sprawdzających, które są najszybszą i najmniej dotkliwą dla podatnika formą działań organu; natomiast, w przypadku gdy analiza wykaże największe ryzyko nieprawidłowości podatkowych - wszczynanie kontroli.

Postępujący proces cyfryzacji KAS zwiększa potencjał analityczny administracji skarbowej i umożliwia prowadzenie jeszcze bardziej szczegółowych, pogłębionych analiz ukierunkowanych na ujawnianie podmiotów podejrzanych o oszustwa podatkowe.

Należy podkreślić, że działania kontrolne organów KAS są reakcją na bieżąco identyfikowane ryzyka, co uniemożliwia określenie wysokości ewentualnych ustaleń, które mogłyby przełożyć się na dodatkowe wpływy budżetowe.

Odnosząc się do działań legislacyjnych mogących przyczynić się do zwiększenia skuteczności poboru podatku VAT należy wskazać, że do wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów został wpisany projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi oraz niektórych innych ustaw (UD437).

Zmiana przepisów ma na celu uszczelnienie systemu podatkowego, w tym z VAT m.in. w zakresie produkcji i sprzedaży betonu towarowego. Dzięki wzmocnieniu skuteczności systemu SENT, wpływy podatkowe powinny zwiększyć się o ok. 1,225 mld zł rocznie w pierwszym roku obowiązywania zmienionych przepisów. Zakłada się, że uszczelnienie systemu podatkowego w tym zakresie powinno utrzymać się przez wszystkie lata obowiązywania przepisów.

Działaniem informatycznym, którego wdrożenie zakłada zwiększenie skuteczności dochodzenia wszystkich należności dochodzonych przez organy egzekucyjne KAS, jest uruchomiony 1 lipca 2026 r. Portal eLicytacje KAS.

Portal eLicytacje KAS uwzględnia aktualne preferencje nabywców – dynamiczny rozwój e-handlu. Portal umożliwia dostęp on-line, w jednym miejscu, do wszystkich ogłoszeń o sprzedaży egzekucyjnych i do licytacji organizowanych przez urzędy skarbowe. Powszechny dostęp do prowadzonych sprzedaży egzekucyjnych dla bardzo szerokiej grupy potencjalnych klientów powinien przełożyć się, z jednej strony na zmniejszenie liczby licytacji, które nie dochodzą do skutku z powodu braku licytanta, z drugiej zaś na wyższe kwoty uzyskiwane ze sprzedaży, a tym samym większą efektywność postępowań egzekucyjnych.

Z uwagi na to, że Portal jest wykorzystywany przy egzekucji z ruchomości i nieruchomości niezależnie od tego czy są to zaległości podatkowe czy niepodatkowe, nie były prowadzone wyliczenia prognozowanych dodatkowych wpływów na poszczególne rodzaje należności.

Ponadto, w II półroczu 2026 roku uruchomiono dla pracowników urzędów skarbowych raport *Analiza majątku dłużnika*, który umożliwia zweryfikowanie w jednym systemie informacji o majątku posiadanym przez dłużników podatkowych, z którego mogą zostać wyegzekwowane zaległości. Raport ułatwia i przyspiesza egzekucję należności podatkowych. Zestawia szereg informacji z wielu źródeł przydatnych do analizy dłużników. Raport umożliwi użytkownikom szybki dostęp do kompletu danych o dłużniku bez potrzeby logowania w kilku aplikacjach.

Zauważyć także należy, że w serwisie eUrząd Skarbowy przedsiębiorcom oraz organizacjom udostępniany jest status ich rozliczeń (wysokość posiadanych zaległości podatkowych, w tym VAT). Udostępniany Raport podatnika pozwala uzyskać informację także o ewentualnych nieprawidłowościach w deklaracjach: VAT-7, VAT-7K, VAT-8, VAT-12 i dobrowolnie te nieprawidłowości wyjaśnić/wyeliminować. Dodatkowo podatnicy za pośrednictwem ww. serwisu mogą uregulować swoje zobowiązania w prosty i intuicyjny sposób, a system podpowie im także wysokość należnych na dzień wpłaty odsetek za zwłokę.

Jednocześnie Krajowa Administracja Skarbowa nadal będzie wspierać podatników pod względem technicznym w korzystaniu z narzędzi służących do składania plików JPK VAT, czyli odpowiadać na zapytania podatników wysyłane za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Sprawowany jest także nadzór nad postępowaniami podatkowymi poprzez m.in. udzielanie organom podległym Szefowi KAS wyjaśnień dotyczących stosowania przepisów materialnego prawa podatkowego, a także prawidłowej wykładni przepisów prawa proceduralnego. Prawidłowe stosowanie przepisów przez organy podatkowe ma bezpośredni wpływ na skuteczność prowadzonych postępowań podatkowych, bowiem każde naruszenie przepisów może prowadzić do uchylenia decyzji przez sąd administracyjny. Opracowano także dokument pt. „Rekomendacje w zakresie poprawy jakości orzecznictwa w sprawach podatkowych”. Celem ww. Rekomendacji jest usprawnienie prowadzenia postępowań podatkowych, zwrócenie szczególnej uwagi na identyfikację istotnych problemów związanych ze stosowaniem przepisów prawa podatkowego, a także sprawozdawczość, dzięki której możliwe jest monitorowanie jakości orzecznictwa organów podatkowych. Powyższe przyczynia się (pośrednio) do zwiększenia skuteczności poboru podatku VAT.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Jurand Drop
podsekretarz stanu

w Ministerstwie Finansów